

BEHÇET ÇELİK • Herkes Kadar

İletişim Yayınları, 2002 (1 baskı)
Can Yayınları, 2011-2017 (2 baskı)

İletişim Yayınları 2922 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 513
ISBN-13: 978-975-05-2949-8
© 2020 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM
1. Baskı 2020, İstanbul

EDITÖR Emre Bayın
KAPAK Suat Aysu
KAPAK İLLÜSTRASYONU Seda Mit
UYGULAMA Hüsnü Abbas
DÜZELTİ Celal Galip

BASKI Ayhan Matbaası · SERTİFİKA NO. 22749
Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul
Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CİLT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003
Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,
Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387
Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,
Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul
Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58
e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

BEHÇET ÇELİK

Herkes Kadar

BEHÇET ÇELİK 1968'de Adana'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. İlk öyküsü 1987'de *Varlık*'ta yayımlandı. *Yazılı Günler* ve *Virgül* dergilerini hazırlayanlar arasında yer aldı. *İki Deli Derviş* (1992), *Yazyalmızı* (1996), *Herkes Kadar* (2002), *Düğün Birahanesi* (2004), *Gün Ortasında Arzu* (2007), *Diken Ucu* (2010), *Kaldığımız Yer* (2015) ve *Yolun Gölgesi* (2017) adlı öykü kitaplarının yanı sıra *Dünyanın Uğultusu* (2009), *Suluk Bir An* (2012) ve *Belleğin Girdapları* (2019) adlı romanları, *Sınıfın Yenisi* (2011) adlı gençlik romanı ve *Çantasıızlar Kampı* (2016) adlı çocuk romanı ile *Ateşe Atılmış Bir Çiçek/Yazarlar, Kitaplar, Okuma Notları* (2012) isimli deneme kitabı yayımlandı. Doğup büyüdüğü Adana'yla ilgili yazılardan oluşan *Adana'ya Kar Yağmış* adlı kitabı derledi (2006). Barış Bıçakçı ve Ayhan Geçgin'le edebiyat üzerine yazışmalarından oluşan *Kurbağalara İnaniyorum* 2016'da yayımlandı. Öykü, deneme ve çevirileri çeşitli gazete, dergi ve seçkilerde yayımlanan Çelik, 1989'da Akademi Kitabevi Öykü Başarı Ödülü'ne, *Gün Ortasında Arzu*'yla 2008'de Sait Faik Hikâye Armağanı'na, *Diken Ucu*'yla 2011'de Haldun Taner Öykü Ödülü'ne, *Kaldığımız Yer*'le 2015'te Türkân Saylan Sanat Ödülü'ne layık görüldü.

www.behcetcelik.com

Bu kitaptaki hikâyelerden, "Ağbim" ve "Herkes Kadar" *Adam-Öykü*'de; "Arif'in Firması" *Diyojen*'de yayımlanmıştır.

*Annem Bilge Çelik
ve babam Tuğrul Çelik'e...*

İÇİNDEKİLER

<i>Ağbim</i>	9
<i>Herkes kadar</i>	15
<i>Suskun</i>	21
<i>Üç yıl sonra</i>	27
<i>Eski şarkılar</i>	33
<i>Bunlar kitaplarda olur!</i>	41
<i>Biralar bitti</i>	49
<i>Beni niye çağırdılar?</i>	57
<i>Onu aramamak için</i>	65
<i>Otel</i>	71
<i>Hayırlı vazifeler</i>	77
<i>Tren elbet kalkacak</i>	81
<i>Taşınmak</i>	87
<i>Arif'in firması</i>	93
<i>Boğaz'da bir öğle vakti</i>	99
<i>"Hah!"</i>	105
<i>Arefe günü</i>	113

Ağbim

Olmayacak şey, Ağbim aradı akşamüstü. “Akşam size geleceğiz,” dedi, evde miyiz, değil miyiz, sormadan. Niye geleceğini kestirdiğim için sesimi çıkartmadım. Sesi donuktu; hal hatır sorma faslını kısa tutmuş, sesindeki sert ton canımı sıkılmıştı. Masamda biriken işleri temizleyecektim o gün, elimi süremedim, çakıldım kaldım öylece. Nicedir, sağda solda, “Kimse ne üzer ne sevindirir beni,” diyor, insan sözünün hep yalan olduğundan dem vuruyordum. Birden, anladım ki her şeye rağmen birisi kalıyormuş, sözleri derinlerden ses getiren.

İş çıkışı alışveriş yaptım. Rakı, çiğköftelik et, meyve, sebze aldım. Bizim semtin pazarı vardı, bir ucundan girip öbüründen çıktım. En sıkıntılı günlerimde içimi rahatlatan renk cümbüşü de çözemedi yüreğimdeki sıkışıklığı. Eve yaklaştıkça gerginliğim artıyordu. Ev, zaten, üç gündür karabasan gibiydi. Allah vere de, Ağbim işi çok büyütmeseydi. Evden içeri girdiğimde, karımın yüzü yine asıktı. Üç gün sonra ilk cümlemi söyledim:

“Ağbimler gelecekmiş.” Üç gün sonra ilk cümlesini söyledi:

“Biliyorum.”

Birbirimize değmeden çalıştık mutfakta. Karımın az önce yıkadığı taze soğanları minik minik doğrarken, Ağbimin bu sorunu çözeceğini düşündüm. Gelmesi yetecekti, belki de. Daha gelmeden birlikte yemek hazırlamaya başladığımızı göre... Üç gündür birlikte bir şeyler yapmak ne kelime, aynı evin içinde birbirimizi görmüyorduk neredeyse.

Sekiz gibi, Ağbimle yengem geldiklerinde, çiğköfteyi yoğurmaya yeni başlamıştım. Bir yandan da kendime bir kadeh rakı doldurmuş, içiyordum; rakı bardağı bulgur ve salça olmuştu. Ağbimin yüzü asıktı, ben gülümsedim. Onu özlediğimi düşündüm, “Ne demeye daha sık görüşmeyiz ki,” diye sordum kendi kendime.

Üçü sofraya oturdular, ben mutfakta kaldım. Yavaş yavaş yoğuruyordum köftenin harcını. Zaman kazanmak mıydı? Belki, Ağbim benimle konuşacaksa, mutfağa gelsin, baş başa konuşalım diyeydi. Gelmedi. Arada sesi geldi salondan.

“Hadi ulan, getir artık köfteyi!”

“Siz başlayın, beni beklemeyin.”

Bir yaz, ikimiz birlikte çalışmıştık babamın kebabçı dükkanında. Ben çocukken her yaz çalıştım orada, ama o yaz, Ağbimin uslu durması gerekiyordu. Bir akrabamız fısılda-
mış bunu babamın kulağına, “Göze batıyor senin oğlan, iyi olmaz,” demiş, babam da, göz önünde olsun diye kasa-
ya oturtmuştu Ağbimi. Sıkılırdı, bütün gün pencereden so-
kağa bakardı. Bir ses olsa irkiliverir, hemen fırlayacak gi-
bi otururdu kasada. Babamın yanında içmez, mutfağa ka-
çardı; rakısını, sigarasını ben saklardım. Hayrandım barda-
ğı kafaya dikişine, bir de bıyığına. Birkaç senedir olmayan
bıyığına.

En yakın arkadaşımın vurulduğu gece, “Baba,” demişti, “gidiyorum.” Gözleri alev alevdi. Babam bir şey diyememiş, aylardır Ağbimin oturduğu sandalyeye çökmüştü. Ağbime

kızmıştım o an. Çok değil, iki yıl sonra, sıra arkadaşım, bana tespihini armağan ettiği günün ertesinde vurulduğunda, yalnızca Ağbimle konuşmak istemiştım; o ise cezaevindeydi. Günlerce susmuştım.

Yine susuyordum, bambaşka bir nedenle. Yine, “Anlarsa Ağbim anlar beni,” diyordum. Korktuğum, bana kızması, bağırması değil, beni anlamamasıydı. Sesi hırçındı beni aradığında. Ne serseriliğimi bırakacaktı, ne kadir kıymet bilmezliğimi. Karımı övecekti bana; bilmezmişim gibi...

Köfteleri tabağa özenle dizme işi bitince, masaya oturmamı engelleyecek bir şey kalmamıştı.

Oturur oturmaz, “Eee Ağbi, işler nasıl?” dedim.

Bakışlarıyla kızdı bana. “Sırası mı işin?” der gibiydi.

“İdare eder,” dedi. Zamana ve birkaç kadeh rakıya ihtiyacım vardı.

“Kriz sizi etkiledi mi?” diye sordum.

Bu kez bakışları, “Sen adam olmazsın,” diyordu.

“Biz İtalya’ya çalışmadığımız için pek etkilenmedik. Geçen sene de, az kalsın Ruslarla ortak olacaktık, iyi ki olmamışız.”

Sormadığı halde, çalıştığım firmadan, firmanın krizden nasıl etkilendiğinden söz ettim bir süre. Onun şirketinde çalışmadığım için bana kızar mıydı, yıllardır merak ederdim. Bu konu hiç açılmamıştı aramızda. Ne o beni davet etmişti, ne de ben ondan iş istemiştım. İstanbul’a yerleşmeye karar verince, onun eski bir arkadaşının yanında çalışmaya başlamıştım. Onun hatırına işe almışlardı beni. Bazen aklıma esiveren, her şeyi bırakıp çekip gitme arzumu, Ağbim arkadaşına karşı mahcup olur diye frenliyordum. Ağbimin yanında çalışsam, hiçbir şey frenleyemezdi beni. İnsan, bir yere yerleşmeye karar verince, demirleri olabildiğince derine atmak istiyor.

Karımla yengem, masadan kalkıp televizyonun karşısına

geçmişlerdi. Ağbim, önüne bakmayı bırakıp yüzünü bana çevirdi. Eve geç gelirdi çoğunlukla, ablamın hazırladığı yemeği yerken, bana bakıp göz kırpardı; öyle bakacak sandım. Oysa gülümsemiyor, yanağında bıçak izi gibi duran, kızdı mı adamı ürküten, güldü mü hayran bırakan gamzesini göstermiyordu.

Elimi omzuna attım, sıktım. Başını salladı. Halden anlayan ya da kızan birinin baş sallaması değildi bu; karşısında kiyle değil, kendisiyle konuşan birinin hareketiydi.

“Yaptığın doğru değil,” dedi. Yanıt vermedim. Gözlerimi gözlerine dikip baktım.

“Doğru değil,” dedi yeniden. Kaçıran o oldu gözlerini.

Ağbime baktım. “Benim suçum yok, Ağbi,” demek istedim, “ben hâlâ, bana emanet edilen sırları gözüm gibi saklıyorum. Senin silah sakladığın zulayı kimselere söylememiştim. Zeynep’le gizli gizli buluştuğunu da, benden başka kimse bilmez,” demek istiyordum. Cezaevinden bana yazdığı bir mektup vardı Ağbimin. Arasam, bir yerlerden bulur çıkartırım. En sonuna, “Ona selam söyle,” diye yazmıştı. Daha önce, hiç söylememişti sevdiği biri olduğunu; yine de bildiğimi biliyordu. Güzel kızdı Zeynep. İri, siyah gözleri vardı. Günlerce yolunu beklemiştim. Bir sabah, pazara giderken yalnız yakalamış, önüne çıkmış, “Merhaba,” demiştim. Yüzü gözü ışımıştı beni görünce. Ağbimin kardeşi olmaktan gurur duymuştum, bir kez daha. “Ağbimin selamı var,” demiştim. Yüzü kızarmıştı. “Sen de söyle,” deyip hızla uzaklaşmıştı. Şimdi nerededir Zeynep?

Ağbim sustukça terliyordum. Rakı da bir terletir ki beni.

“Acısı nasıl olmuş, Ağbi, köftenin?”

“Güzel.” Tek kelime. Tek kelime susmaktan daha kötü. Susan birinin konuşmak istemediğini düşünebilir insan. Tek kelimelik yanıtın anlamıysa çok açık: “Konuşma! Sus!”

O susuyordu, ben sarhoş oluyordum. “N’olur konuş, Ağ-

bi,” diye yalvarıyordum içimden. “Susma böyle. Al ifade-mi. Bağır çağır. Sana yalan söylemeyeceğim, söyleyemem ki. Karıma söyledimse, kırılmasın, üzülmesin diyeydi. Bir tuhaf oldu insanlar, Ağbi. Biri tutmuş, bizimkine yetiştir-miş hemen. Beni başkasıyla görenler varmış. ‘Kimmiş?’ dedim, ‘Birisi görmüş işte,’ dedi. Otelin resepsiyonunda-ki adamı gözüm tutmamıştı. O olmasın? Ne vardı adam-la tartışacak? Böyle bir kahpelik yapacağımı nereden bile-bilirdim ki...”

Keşke yengemle geleceklerine yalnız buluşsaydık. Susma-yıp konuşurduk belki. Babamdan, anamdan, Zeynep’ten, es-ki günlerden, bugünden. Ona sevgilimi anlatırdım, karımı da hâlâ çok sevdiğimi söylerdim. Bu durumu arkadaşları-mın tuhaf bulduklarını, “Kendini kandırabilirsin, ama biz yemeyiz,” dedikleri zaman, “Ağbim beni anlar, onunla hü-crelerimizde aynı, tuhaf şifre var,” diyerek kendimi avuttuğu-mu anlatırdım.

“Susmasana Ağbi. Anlatsana, senin yüreğin de benzer mi benimkine? Sağ yanıma yatsam biri, soluma yatsam öteki düşüyor aklıma. Hangisi yanımda değilse, onu özlüyorum. Biliyorum, sen de benim gibisin. Bizde bir şey eksik ya da fazla... Ne bileyim?”

Ağbim, eminim, içimden geçenleri bilir. O akşam da, du-yuyordu söylediklerimi, ama beni cezalandırmak için ko-nuşmuyordu.

Gece yarısına kadar kaldılar. Ağbimle içtik, çok içtik, yine de konuşmadık. Yüzü bile gevşememişti. Sanki ağlayacaktı gevşese. Taş gibi bir yüzle oturdu, içti.

Kalkarlarken, “Aile mühim, aile,” dedi. Kapıda onları ge-çiriyorduk, korka korka karımın elini tuttum, kaçıverecek sandığım eli ter içindeydi. Ağbim susarak, bizi barış-tırmıştı. Gelmesi yetmişti. Minnettar gözlerle Ağbime bakı-yordum. Karımın elini bırakmamış, kuvvetle sıkıyordum ki

yengemin Ağbime bakışını gördüm; hınç vardı gözlerinde,
görmezden geldim. Sımsıkı sarılmak istedim o an Ağbime.
Onun gibi susmayı, susarak adamı avutmayı bilmesem de,
dokunmayı bilirdim.

Olmadı, “Eyvallah,” deyip çıkıverdi kapıdan.